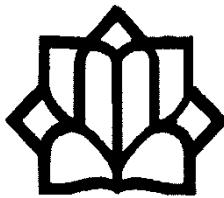

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه کاشان

دانشکده علوم انسانی

گروه علوم اجتماعی

پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد مطالعات فرهنگی

عنوان

عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر بر نحوه گذران اوقات فراغت در بین جوانان ۱۸ تا ۳۰ سال

شهر اصفهان (مطالعه موردي: منطقه ۱)

استاد راهنمای

دکتر محسن شاطریان

استاد مشاور

دکتر بهجت یزدخواستی

توسط

بهزاد کریمی

شهریور ۱۳۹۳

دانشگاه کاشان
دانشکده علوم انسانی

لیسانس عالی

تاریخ:
شهر:
پیوست:

مدیریت تحصیلات تكمیلی دانشگاه صورتجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

شماره دانشجو: ۹۱۱۲۶۲۰۰۰۸

نام و نام خانوادگی دانشجو: بهزاد کریمی

دانشکده: علوم انسانی

رشته: مطالعات فرهنگی

عنوان پایان نامه: عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر بر نحوه گذران اوقات فراغت در بین جوانان ۱۸ تا ۳۰ سال شهر اصفهان (مطالعه موردنی: منطقه ۱)

تاریخ دفاع: ۱۳۹۳/۶/۳۰

تعداد واحد پایان نامه: ۶ واحد

این پایان نامه به مدیریت تحصیلات تکمیلی به منظور بخشی از فعالیتهای تحصیلی لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد ارائه می گردد. دفاع از پایان نامه در تاریخ ۱۳۹۳/۶/۳۰ مورد تائید و ارزیابی اعضای هیأت داوران قرار گرفت و با نمره ۱۱۱۰ به عدد ۱۱۱۰ و با درجه خوب به حروف جهانور مسلم به تصویب رسید.
اعضاء هیأت داوران:

امضاء	مرتبه علمی	نام و نام خانوادگی	عنوان
	دانشیار	دکتر محسن شاطریان	۱. استاد راهنمای
	دانشیار	دکتر بهجت یزدخواستی	۲. استاد مشاور
	استاد	دکتر محسن نیازی	۳. متخصص و صاحب نظر دانشگاه
	استاد	دکتر محسن نیازی	۴. نماینده تحصیلات تکمیلی

دکتر محمد رضا منصورنیا

مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه

آدرس: کاشان - بلوار طلب راوندی
کد پستی ۵۱۱۶۷ - ۸۷۳۱۷
تلفن ۰۵۱۲۷۷۷ - ۰۵۱۲۷۷۷
<http://www.kashanu.ac.ir>

تقدیم به

همه‌ی کسانی که خالصانه مرا در این راه یاری کردند.

تقدیر و تشکر

بر خود واجب می دام از کلیه کسانی که در امر انجام این پایان نامه مرا با ارشادات و راهنمایی هایشان مورد

لطف خویش قرار دادند تشکر و قدردانی نمایم.

از جناب آقای **دکتر محسن شاطریان** که همواره من را از نقطه نظرات، راهنمایی ها و تجرب خویش بهره مند ساختند.

از سرکارخانم **دکتر بجهت یزدخواستی** که با مشورت هایشان و بالارائه پیشنهادهای ارزنده و نظرات خود

سهم موثری در نگارش و تکمیل این پایان نامه داشتند

و از داور محترم جناب آقای **دکتر محسن نیازی** که در داوری پایان نامه قبول زحمت فرمودند کمال تشکر و قدردانی را دارم.

چکیده

اوقات فراغت، فعالیتی است که اعضای جامعه فارغ از اجبارهای محیط کار و الزامات زندگی، از طریق آن استعدادهای خود را توسعه بخشیده، شخصیت خود را گسترش می دهند. چگونگی گذران اوقات فراغت، بازتابی از شرایط اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی هر جامعه است که استفاده مطلوب از این اوقات می تواند تاثیر در خور توجهی در بهبود کیفیت زندگی اجتماعی و اقتصادی افراد جامعه داشته باشد. این پژوهش با هدف بررسی عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر بر نحوه گذران اوقات فراغت در بین جوانان ۱۸ تا ۳۰ سال شهر اصفهان (مطالعه موردی : منطقه ۱) انجام شده است. حجم نمونه پژوهش ۳۸۴ نفر به کمک فرمول کوکران برآورد شده و نوع نمونه گیری از نوع خوشه ای و سهمیهای بوده است. نتایج پژوهش گویای وجود رابطه معنادار بین جنسیت، سن، تحصیلات، سرمایه اقتصادی و سرمایه فرهنگی با اوقات فراغت بوده است، اما بین وضعیت تأهل با اوقات فراغت رابطه معناداری مشاهده نشد. در کل نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون گویای این واقعیت آماری است که ۴۴ درصد از کل نحوه گذران اوقات فراغت وابسته به ۶ متغیر مستقل؛ جنسیت، سن، تأهل، تحصیلات، سرمایه اقتصادی و سرمایه فرهنگی است. به عبارت دیگر متغیرهای مستقل ۴۴ درصد واریانس متغیر وابسته نحوه گذران اوقات فراغت را برآورد (پیش‌بینی) می کنند.

کلمات کلیدی : اوقات فراغت، سبک زندگی، جوانان، عوامل اجتماعی و فرهنگی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
------	-------

فصل اول : کلیات تحقیق

۲	مقدمه
۴	۱-۱- بیان مسئله
۷	۱-۲- اهمیت و ضرورت مسئله
۹	۱-۳- اهداف تحقیق
۱۱	۱-۴- تاریخچه پیدایش اوقات فراغت

فصل دوم : مبانی نظری پژوهش

۱۳	مقدمه
۱۴	۱-۲- مفهوم اوقات فراغت
۱۶	۱-۲- تعاریف اوقات فراغت
۱۷	۱-۳- رابطه میان اوقات فراغت و دوران مدرن
۲۱	۱-۴- رابطه میان اوقات فراغت و سبک زندگی
۲۵	۱-۵- رابطه میان اوقات فراغت و مصرف
۲۹	۱-۶- پیشینه تحقیق
۴۱	۱-۷- چارچوب نظری
۵۸	۱-۸- خلاصه چارچوب نظری و پیشینه تحقیق
۶۱	۱-۹- مدل نظری تحقیق

۶۲ ۱۰-۲- مدل تجربی تحقیق

۶۳ ۱۱-۲- فرضیه

فصل سوم : روش شناسی تحقیق

۶۵ مقدمه

۶۶ ۱-۳- نوع تحقیق

۶۹ ۲-۳- جامعه آماری

۷۹ ۳-۳- واحد تحلیل

۷۰ ۴-۳- نمونه گیری

۷۲ ۵-۳- ابزار تحقیق

۷۳ ۶-۳- تعریف نظری و عملیاتی متغیرها

۷۵ ۷-۳- روایی و پایایی

فصل چهارم : ارایه یافته ها و تجزیه و تحلیل

۷۸ مقدمه

۸۰ ۱-۴- ارایه یافته ها

۱۳۲ ۲-۴- تجزیه و تحلیل

فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۵۲ مقدمه

۱۵۳ ۱-۵- نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۵۷ ضمیمه

١٦٠ مراجع

فهرست جدول ها و نمودارها

صفحه	عنوان
۸۱	جدول شماره ۴-۱-۱- جنس
۸۲	جدول شماره ۴-۱-۲- سن
۸۳	جدول شماره ۴-۱-۳- وضعیت تأهل
۸۴	جدول شماره ۴-۱-۴- تحصیلات
۸۵	جدول شماره ۴-۱-۵- تحصیلات پدر
۸۶	جدول شماره ۴-۱-۶- تحصیلات مادر
۸۷	جدول شماره ۴-۱-۷- طبقه اقتصادی- اجتماعی
۸۸	جدول شماره ۴-۱-۸- اشتغال پدر
۸۹	جدول شماره ۴-۱-۹- درآمد ماهیانه خانواده
۹۰	جدول شماره ۴-۱-۱۰- قیمت منزل مسکونی
۹۱	جدول شماره ۴-۱-۱۱- قیمت اتومبیل خانواده
۹۲	جدول شماره ۴-۱-۱۲- مجموع گوییه های سرمایه اقتصادی
۹۳	جدول شماره ۴-۱-۱۳- رفتن به پارک
۹۴	جدول شماره ۴-۱-۱۴- شرکت در مهمانی
۹۵	جدول شماره ۴-۱-۱۵- شرکت در سینماها و نشست های علمی، فرهنگی و اجتماعی
۹۶	جدول شماره ۴-۱-۱۶- ورزش یا تفریح گروهی در خارج از خانه
۹۷	جدول شماره ۴-۱-۱۷- گردش و تفریح با خانواده

۹۸	جدول شماره ۴-۱-۱۸-گردش و تفریح با دوستان
۹۹	جدول شماره ۴-۱-۱۹-رفتن به کتابخانه عمومی
۱۰۰	جدول شماره ۴-۱-۲۰-قدم زدن در بازارها و فروشگاه ها
۱۰۱	جدول شماره ۴-۱-۲۱-رفتن به مسجد
۱۰۲	جدول شماره ۴-۱-۲۲-مسافرت با خانوارد
۱۰۳	جدول شماره ۴-۱-۲۳-مسافرت با دوستان
۱۰۴	جدول شماره ۴-۱-۲۴-خرید رفتن
۱۰۵	جدول شماره ۴-۱-۲۵-گفتگوی تلفنی
۱۰۶	جدول شماره ۴-۱-۲۶-گفتگوی اینترنتی (چت)
۱۰۷	جدول شماره ۴-۱-۲۷-نامه نگاری اینترنتی (ایمیل)
۱۰۸	جدول شماره ۴-۱-۲۸-بازی های رایانه ای
۱۰۹	جدول شماره ۴-۱-۲۹-گوش دادن به برنامه های رادیویی
۱۱۰	جدول شماره ۴-۱-۳۰-تماشای برنامه های تلویزیون
۱۱۱	جدول شماره ۴-۱-۳۱-تماشای برنامه های ماهواره
۱۱۲	جدول شماره ۴-۱-۳۲-استفاده از شبکه های اجتماعی
۱۱۳	جدول شماره ۴-۱-۳۳-مجموع گویی های اوقات فراغت
۱۱۵	جدول شماره ۴-۱-۳۴-آشنایی با زبان های خارجی
۱۱۶	جدول شماره ۴-۱-۳۵-آشنایی با هنر
۱۱۷	جدول شماره ۴-۱-۳۶-فیلم

۱۱۸.....	جدول شماره ۴-۳۷-۱- موسیقی.....
۱۱۹.....	جدول شماره ۴-۳۸-۱- کتاب.....
۱۲۰	جدول شماره ۴-۳۹-۱- پوستر.....
۱۲۱	جدول شماره ۴-۴۰-۱- مجله.....
۱۲۲.....	جدول شماره ۴-۴۱-۱- کامپیوتر.....
۱۲۳.....	جدول شماره ۴-۴۲-۱- ماهواره.....
۱۲۴.....	جدول شماره ۴-۴۳-۱- اینترنت.....
۱۲۵.....	جدول شماره ۴-۴۴-۱- ویدئو CD.....
۱۲۶	جدول شماره ۴-۴۵-۱- بازی های رایانه ای.....
۱۲۷.....	جدول شماره ۴-۴۶-۱- مجموع گویی های سرمایه های فرهنگی.....
۱۳۰	جدول شماره ۴-۴۷-۱- موانع انجام فعالیتهای فراغتی.....
۱۳۱	جدول شماره ۴-۴۸-۱- میزان رضایت از نحوه گذران اوقات فراغت.....
۱۳۴	جدول شماره ۴-۲-۱- مقایسه میانگین اوقات فراغت فعل و غیر فعل بر حسب متغیر جنس.....
۱۳۵	جدول شماره ۴-۲-۲- مقایسه میانگین اوقات فراغت فعل و غیر فعل بر حسب متغیر سن.....
۱۳۶	جدول شماره ۴-۲-۳- مقایسه میانگین اوقات فراغت فعل و غیر فعل بر حسب متغیر تحصیلات.....
۱۳۸	جدول شماره ۴-۲-۴- مقایسه میانگین اوقات فراغت بر حسب متغیر جنس.....
۱۳۹	جدول شماره ۴-۲-۵- مقایسه میانگین اوقات فراغت بر حسب متغیر سن.....
۱۴۰	جدول شماره ۴-۲-۶- مقایسه میانگین اوقات فراغت بر حسب متغیر وضعیت تأهل.....
۱۴۱	جدول شماره ۴-۲-۷- مقایسه میانگین اوقات فراغت بر حسب متغیر تحصیلات.....

- جدول شماره ۴-۲-۸- نحوه گذران اوقات فراغت بر حسب جنسیت متفاوت است..... ۱۴۲
- جدول شماره ۴-۲-۹- نحوه گذران اوقات فراغت بر حسب سن متفاوت است..... ۱۴۳
- جدول شماره ۴-۲-۱۰- نحوه گذران اوقات فراغت بر حسب وضعیت تأهل متفاوت است..... ۱۴۴
- جدول شماره ۴-۲-۱۱- نحوه گذران اوقات فراغت بر حسب تحصیلات متفاوت است ۱۴۵
- جدول شماره ۴-۲-۱۲- بین سرمایه اقتصادی و نحوه گذران اوقات فراغت رابطه وجود دارد..... ۱۴۶
- جدول شماره ۴-۲-۱۳- بین سرمایه فرهنگی و نحوه گذران اوقات فراغت رابطه وجود دارد..... ۱۴۸
- جدول شماره ۴-۲-۱۴- رگرسیون خطی چند متغیره ۱۵۰
- نمودار شماره ۱- سرمایه اقتصادی و نحوه گذران اوقات فراغت..... ۱۴۷
- نموداره شماره ۲- سرمایه فرهنگی و نحوه گذران اوقات فراغت..... ۱۴۹

فصل اول

کلیات تحقیق

هر کار تحقیقی بر چار چوبی استوار است که شاکله آن تعیین و تعریف شده است. در فصل اول این تحقیق نیز کلیات پژوهش همین کار را بر عهده دارد. در این فصل از پژوهش محقق با بیان مقدمه‌ای از موضوع تحقیق به بیان زوایای روشن و تاریک موضوع پرداخته و ضمن تعریف کلی از روند کار ارتباط این مفهوم را با سایر حوزه‌ها و جنبه‌های زندگی مشخص کرده و در ادامه به مساله‌یابی پژوهش با بیان مشکلات عینی که به مساله ذهنی تبدیل شده اکتفا کرده و به دنبال آن اهمیت خاص این بررسی را نه تنها از دید خود بلکه از دید سایر حوزه‌های بررسی شده توسط پژوهشگران دیگر عنوان کرده است. همچنین در این فصل اهداف و فرضیات پژوهش که در راستای هم هستند در فصل گنجانده شده است و کلمات کلیدی مورد استفاده در پایان بیان شده‌اند.

یکی از عرصه‌هایی که زندگی روزمره را بازنمایی می‌کند و قدرت و تفاوت را در زندگی انسان‌ها به نمایش می‌گذارد، فراغت است. فراغت عرصه‌ای است که اختیار و آزادی انسان‌ها در آن بیشتر قابل اعمال است. اوقات فراغت در جامعه امروز از قدرت و نیرویی شکرف برخوردار است به طوری که با تحت تاثیر قرار دادن زندگی، چنان با تار و پود فرهنگ انسانی در هم تنیده شده است که نه تنها زندگی فردی بلکه همه نهادهای اجتماعی بشر را نیز از آثار و نتایج خود متأثر ساخته است. علاوه بر آن در کنار دیگر نهادهای اجتماعی، خود نیز به نهادی اجتماعی بدل شده است.

در تایید همین اهمیت و نقش اوقات فراغت است که ادینگتل و همکارانش می‌گویند: فراغت یکی از موهبت‌های بزرگ زندگی است، موهبتی که بر کیفیت زندگی فرد اثر می‌گذارد. یافتن رضایت در تجربه‌های فراغتی، باعث افزایش سعادت و سلامت فرد و ارتقای احساس ارزشمند بودن در وی می‌شود. برای کل جامعه نیز فراغت وسیله‌ای ایده‌آل است و انتقال ارزش‌های تاریخی، اجتماعی و فرهنگی را که باعث تثیت هنجارها، جهت‌گیریهای اجتماعی و رسوم مطلوب می‌گردد ممکن می‌سازد.

با این حال، با گذشت زمان و تبدیل شدن اوقات فراغت به بخشی جدایی ناپذیر و مهم در زندگی امروزی، اهمیت برخورداری از دانشی فراگیر برای استفاده عقلایی از اوقات فراغت، هر روز بیش از پیش خودنمایی می‌کند.

اوقات فراغت مانند هر پدیده اجتماعی دیگر کارکردهای مختلف فردی، اجتماعی و اقتصادی است. اوقات فراغت می‌تواند در فرد سبب ارمش شود و خستگی وی را بزداید و زمینه پرورش استعدادهای مختلف را فراهم

اورد. همچنین در بعد اجتماعی می تواند زمینه پیدایش شیوه های جدید رفتاری ، اخلاقی ، تطور شیوه زندگی و افزایش میزان متعارف مصرف را فراهم اورد. البته علاوه بر این ها فراغت می تواند اثار منفی را در بر داشته باشد و به انحطاط شخصیت افراد بینجامد.

با شناخت اوقات فراغت می توان نیازها ، ارزوها و شرایطی را که بر جوانان حاکم است را مورد شناسایی قرار داد. زیرا در این اوقات ان ها به فعالیت های مورد نظر خود می پردازند. گذران اوقات فراغت تابعی از شرایط محیطی ، اجتماعی ، خانوادگی ، علایق و توانایی های فردی می باشد.

۱-۱- بیان مسئله

از دهه هفتاد تا کنون بحث‌های متفاوت و گستره‌ای در خصوص «سبک زندگی» به مثابه یک مفهوم مدرن صورت گرفته است. مفهوم سبک زندگی دارای حوزه‌های گستره‌ای مطالعاتی است که در سال‌های بعد از جنگ جهانی جایگزین تحلیل‌های مارکسیستی مبتنی بر تبیین اندیشه و شیوه عمل افراد براساس جایگاهشان در نظام تولید شده است. در نتیجه رشد اقتصادی، ماشینی شدن کار، افزایش دستمزدها و گسترش وسائل تفریح و فراغت، جامعه‌ای در غرب صنعتی پدید که به مقوله تفریح و فراغت بسیار اهمیت می‌داد. در عین حال جامعه‌ای ظهور می‌کرد که تمایزات سنتی در آن تا اندازه‌ای محو می‌شدند. وفور اقتصادی، شرایطی را پدید آورده بود که تحلیل کنش‌های افراد بر مبنای مفاهیمی نظیر طبقه اجتماعی بیش از حد ساختارگرایانه به نظر می‌رسید و ظاهراً باید جایی برای تحلیل خلاقانه تر کنش- تحلیلی که آزادی بیشتری برای افراد قائل شود باز می‌شد (فضلی، ۱۳۸۲: ۶۲-۶۳).

یکی از این عرصه‌های انتخاب آزادانه فردی و عرصه قابل مشاهده زندگی که حوزه مهمی در مطالعات سبک زندگی محسوب می‌شود، حوزه «فراغت» است. حوزه فراغت اصلی ترین حوزه تحلیل‌های سبک زندگی است. در این حوزه است که افراد، نماگرها، کلیشه‌ها، الگوها و قواعد خاص سبک زندگی و هویت اجتماعی خود را بازگو می‌کنند (گیدنز، ۱۳۷۸: ۲۱).

فراغت مجموعه‌ای از اشتغالاتی است که فرد کاملاً به رضایت خود یا برای استراحت، یا برای تفریح، یا به منظور توسعه یا آموزش غیرانتفاعی یا مشارکت اجتماعی داوطلبانه، بعد از آزاد شدن از الزامات شغلی، خانوادگی و اجتماعی به آن می‌پردازد (سیدی رضوانی و سینه چی، ۱۳۸۶: ۱).

اوقات فراغت و نحوه‌ی گذران آن، از مباحث تازه‌ای است که پس از انقلاب صنعتی و رشد صنایع و فناوری، توجه جامعه شناسان را برانگیخته و به موضوعی مهم در حوزه‌ی جامعه شناسی بدل شده است. مفهوم زمان فراغت در برابر درگیری‌ها و کار روزمره که اغلب عامل خستگی است، به کار می‌رود و تعریف و تبیین آن به ایجاد شاخه‌های جدیدی از علوم اجتماعی با عنوان «جامعه شناسی اوقات فراغت» و «انسان شناسی اوقات فراغت» انجامیده است (فکوهی و انصاری مهابادی، ۱۳۸۲: ۶۲).

امروزه در خصوص ضرورت اوقات فراغت و بهره گیری بهینه از آن تردیدی وجود ندارد. بهره گیری از اوقات فراغت به اشاری خاص محدود نمی شود، بلکه سایر اشار اجتماع مخصوصاً قشر نوجوان و جوان را که دانش آموزان دوره های متوسطه و دانشجویان دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی بخش مهم آن را تشکیل می دهند نیز شامل می گردد (الهام پور و پاک سرشت، ۱۳۸۲: ۴۰).

عواملی که بر نوع انتخاب افراد از چگونگی صرف وقت در هنگام فراغت تأثیر می گذارند، بسیارند. دسته‌ی اول به خود فرد ارتباط دارند: اینکه فرد در چه مرحله‌ای از زندگی قرار دارد، نیازهایش کدامند، دارای چه علایقی است، نگرش هایش کدامند، چه توانایی هایی دارد، شرایط رشدش چگونه بوده است و چه شخصیتی دارد؛ دسته‌ی دوم این عوامل به محیط و شرایطی مرتبط می شود که فرد در آنها قرار دارد: بافت اجتماعی که فرد نیز جزئی از آن است، زمانی که در اختیار دارد، و نیز شغل و درآمدش که تورکیلدسن از آن با عنوان عوامل اجتماعی و محیطی یاد می کند؛ دسته‌ی سوم این عوامل نیز به موقعیت ها و خدماتی که در اختیار فرد قرار دارند؛ از جمله منابع، تحصیلات، برنامه ها، فعالیت ها و نحوه‌ی مدیریت آنها مربوط می شود (تورکیلدسن، ۱۳۸۲: ۱۷۲).

اوقات فراغت به گروه ویژه‌ای اختصاص ندارد و در میان اشار و گروه های مختلف جنس، سن و... متفاوت است و از سنین کودکی شروع شده و تا هنگام پیری و بازنیستگی تداوم پیدا می کند. همچنین نحوه‌ی گذران اوقات فراغت در میان گروه های گوناگون اجتماعی، متفاوت است. با این حال اکثر تحقیقات انجام شده به بررسی اوقات فراغت جوانان پرداخته و گروه های سنی دیگر را مدنظر قرار نداده اند.

با توجه به مباحث بالا و از آنجایی که نحوه‌ی گذران اوقات فراغت تحت تأثیر عوامل گوناگون فردی، اجتماعی، محیطی، موقعیتی و فرهنگی قرار دارد در این تحقیق کوشیده ایم عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر بر نحوه گذران اوقات فراغت در بین جوانان ۱۸ تا ۳۰ سال در شهر اصفهان (مطالعه‌ی موردی: منطقه ۱) را بررسی کنیم.

۱-۲- اهمیت و ضرورت تحقیق

درست است که مفهوم فراغت در اصل ره آورد جامعه‌ی صنعتی است اما برخورد علمی با مساله فراغت در کشورهای جهان سوم نیز ضرورت دارد. چرا که این کشورها با شدتی کم و بیش «صنعتی زده» هستند. از این رو شناخت علمی و به دنبال آن برنامه‌ریزی و تنظیم سیاست‌های اقتصادی-اجتماعی در این زمینه و چگونگی گذران اوقات فراغت را در میان افسار مختلف جامعه به ویژه در میان جوانان در شمار ضروری ترین اقدامات اجتماعی محسوب می‌شود.

تحقیقات در خصوص اوقات فراغت در کشورهای در حال توسعه‌ای هم چون ایران چندان گستردۀ و عمیق نیست. ایران دارای زمینه‌های تاریخی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی منحصر به فردی است و مهم است که تحقیقات مختلف، ابعاد گوناگون این موضوع را برای تعمیق دانش و فهم درباره‌ی آن بررسی کند. این تحقیقات می‌تواند برای سیاست‌های اوقات فراغت نقش مهم و سودمندی داشته باشد. هم چنین فرض این که تحقیقات انجام شده در کشورهای توسعه‌یافته به تمامی بتواند به کشورهای در حال توسعه تعمیم داده شود، فرض اشتباهی است. از سوی دیگر از آنجا که ایران دارای ساختار جمعیتی جوانی است، مسائل جوانان در حال افزایش است (احمدی‌رنانی، ۱۳۸۶: ۱۲).

موضوع اوقات فراغت در میان نسل‌های مختلف هر جامعه‌ای به ویژه در مورد نسل جوان از اهمیت زیادی برخوردار است. چرا که اینده سازان هر جامعه نسل جوان ان جامعه می‌باشد و سرنوشت هر ملتی در گرو چگونگی پرورش جوانان است. بنابراین لازم است موضوع اوقات فراغت جوانان به عنوان سرمایه‌های بالقوه جامعه در جهت تربیت و رشد آن‌ها برای نیل به توسعه فرهنگی-اجتماعی مورد توجه قرار گیرد (احمدی‌رنانی، ۱۳۸۶: ۱۲).

اوقات فراغت و نحوه‌ی گذران ان یکی از مسائل مهم و قابل توجهی است که هر جامعه‌ای متناسب با میزان رشد آگاهی خود نسبت به آن توجه دارد.

در رابطه با اینکه چرا برای بررسی خود جوانان را انتخاب کردیم طبیعی است که نیاز به فراغت مربوط به قشر خاصی نیست، اما از آنجایی که ایران در ردیف جوان ترین کشورها قرار دارد، پژوهش انجام شده

در ایران حاکی از آن است که بسیاری از موارد شدید انحرافات در میان جوانان، نتیجه‌ی فقدان برنامه ریزی صحیح جهت گذران اوقات فراغت بوده است (رئوفی فر، ۱۳۸۶: ۱۵).

در طی سال‌های اخیر به علت عدم برنامه ریزی از سوی مسئولین و کمبود امکانات مناسب جهت پرکردن مطلوب اوقات فراغت، انگونه که لازم هست اوقات فراغت جوانان مورد توجه قرار نگرفته است. عدم توجه به موقع و لازم به این مسئله می‌تواند عواقب وخیمی را به دنبال داشته باشد.